

Nr 22.

Ankom till riksdagens kansli den 23 mars 1941 kl. 4 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående disponerande av avkastningen av statens hästavelsfond.

(1:a avd.)

I en till riksdagen den 14 februari 1941 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 85, har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att beträffande den under räkenskapsåret 1940/41 upplupna avkastningen av statens hästavelsfond besluta, att, sedan ett belopp av 4,700 kronor lagts till fondens kapital, ett belopp av 35,000 kronor må av Kungl. Maj:t disponeras till åtgärder för hästavelns främjande samt återstoden reserveras.

Med bifall i huvudsak till ett av Kungl. Maj:t i proposition nr 172 till 1916 års riksdag framställt förslag medgav riksdagen (skr. nr 248), att vissa till statsverket influtna inkomster genom andelar i försäljningsmedlen för hästar, vilka utförts ur riket, finge avsättas till en under statskontorets förvaltning ställd fond, benämnd statens hästavelsfond, vilken skulle av statskontoret göras räntebärande. Tillika beslöt riksdagen, att, sedan årligen minst en tiondel av fondens avkastning lagts till kapitalet, så stor del av återstoden utav fondens avkastning, som riksdagen för varje år anvisade, finge av Kungl. Maj:t användas till åtgärder för hästavelns främjande.

År 1917 beslöt riksdagen (skr. nr 336) att å lån, som intill ett belopp av 250,000 kronor utlämnades från ifrågavarande fond för inköp av avelshingstar av nordsvensk eller gudbrandsdalsk ras, ränta icke skulle beräknas under lånens amorteringstid; dock skulle vid bestämmandet av den del av fondens avkastning, som årligen skulle fonderas, jämväl ett belopp, motsvarande en tiondel av beräknad ränta å berörda lånemedel, läggas till fonden. Den 30 oktober 1917 utfärdade Kungl. Maj:t kungörelse (nr 719) angående villkoren för erhållande och tillgodonjutande av lån ur statens hästavelsfond för inköp av avelshingstar av nordsvensk eller gudbrandsdalsk ras. Vid 1940 års lagtima riksdag (prop. nr 54; r. skr. nr 88) beslöts, att högsta utlåningsbeloppet skulle höjas från 250,000 till 450,000 kronor ävensom att vid bestämmandet av den del av fondens avkastning, som årligen skulle fonderas, jämväl ett belopp motsvarande en tiondel av beräknad ränta å det för inköp av avelshingstar utlånade beloppet skulle läggas till fonden.

Beträffande den under räkenskapsåret 1939/40 upplupna avkastningen av statens hästavelsfond beslöt sistnämnda riksdag, att, sedan ett belopp av 4,800 kronor lagts till fondens kapital, ett belopp av 35,000 kronor finge av Kungl. Maj:t disponeras till åtgärder för hästavelns befrämjande samt återstoden reserveras.

Föreskrift om tid för ingivande av ansökning om understöd från statens hästavelsfonds avkastning har meddelats i kungörelsen den 25 oktober 1918 (nr 814).

Omnämnas torde, att det belopp av 35,000 kronor utav fondens avkastning under budgetåret 1939/40, som 1940 års lagtima riksdag ställde till Kungl. Maj:ts förfogande tillika med ett belopp av 90,000 kronor från reservationsanslaget till hästavelns befrämjande (1940/41: IX. E. 3), eller sammanlagt 125,000 kronor, enligt Kungl. Maj:ts beslut den 21 mars och den 8 november 1940 disponeras på följande sätt:

Arvoden åt ordförandena i statens hästpremieringsnämnder såsom konsulenter i hästavelsfrågor	kronor	3,000
Jockeyklubben	»	23,300
Avelsföreningen för svenska varmblodiga hästen	»	2,000
Svenska travsportens centralförbund	»	23,300
Avelsföreningen för svenska ardennerhästen	»	5,000
Styrelsen för hingstuppfödninganstalten Vången	»	19,000
Föreningen Nordsvenska hästen	»	8,000
Västerbottens läns hushållningssällskap	»	6,000
Medelpads hästavelsförening u. p. a.	»	1,500
Ovansjö och Torsåkers hästavelsförening u. p. a.	»	900
Kopparbergs läns hästavelsnämnd	»	3,000
Örebro läns bergslagers hästavelsförening	»	500
Föreningen Värmlandsstuteriet Norenberg u. p. a.	»	5,000
Göteborgs och Bohus läns hästavelsförening u. p. a.	»	1,000
Halländska hästavelsföreningen u. p. a.	»	1,500
Södra Älvsborgs läns hästavelsförening u. p. a.	»	500
Föreningen till den varmblodiga hästavelns främjande på Gotland m. b. p. a.	»	2,000
Gotlands läns hushållningssällskap	»	1,200
Skånes stuteribokstyrelse	»	6,000
Föreningen Belgiska hästen i Malmöhus län	»	300
De skånska lantliga ryttarföreningarnas centralförbund ..	»	2,000
Skånska fältrittklubben	»	10,000
Summa kronor		125,000.

I skrivelse den 31 januari 1941 har *lantbruksstyrelsen* hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att beträffande den under räkenskapsåret 1940/41 upplupna avkastningen av statens hästavelsfond besluta, att, sedan 4,700 kronor lagts till fondens kapital, ett belopp av 35,000 kronor finge av Kungl. Maj:t disponeras till åtgärder för hästavelns främjande samt återstoden reserveras. Till stöd för denna hemställan har styrelsen anfört följande:

Statskontorets fondbyrå har meddelat, att statens hästavelsfonds tillgångar den 30 juni 1940 utgjorde 1,451,443 kronor, att fondens ränteavkastning un-

der budgetåret 1940/41 kunde beräknas till 40,000 kronor samt att den 31 december 1940 218,494 kronor av fondens kapital vore tagna i anspråk till räntefria lån för inköp av avelshingstar av nordsvensk eller gudbrandsdalsk ras.

Under förutsättning att det utlånade kapitalet i likhet med fondens övriga tillgångar gjorts räntebärande och avkastat en ränta av 3.5 procent eller 7,647 kronor, skulle enligt riksdagens beslut till fondens kapital läggas — förutom en tiondel av fondens beräknade avkastning eller 4,000 kronor — ett belopp av 764 kronor 70 öre, motsvarande en tiondel av nyssnämnda antagna ränteinkomst, vadan sålunda fondkapitalet skulle ökas med sammanlagt 4,764 kronor 70 öre. Lantbruksstyrelsen föreslår, att 4,700 kronor av nämnda avkastning nu överförs till fonden. Av den beräknade ränteinkomsten skulle vid bifall härtill återstå (40,000—4,700 =) 35,300 kronor.

Av sistnämnda belopp torde 35,000 kronor böra tagas i anspråk för de olika ändamål i samband med främjandet av landets hästavel, som kunna finnas vara förtjänta att tillgodoses, sedan till Kungl. Maj:t ställda ansökningar i sådant syfte enligt kungörelsen den 25 oktober 1918 (nr 814) inkommit senast den 1 maj 1941.

Departementschefen har anfört, att lantbruksstyrelsens dispositionsförslag icke givit anledning till erinran.

Utskottet biträder Kungl. Maj:ts förslag i ärendet och hemställer sålunda, *Utskottet.*
att riksdagen må bifalla förevarande proposition.

Stockholm den 27 mars 1941.

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN.

Närvarande: se utlåtande nr 20.